

En märkbart positiv förändring i företagens vardag!

**Rapport med förslag till hur länsstyrelsernas arbete kan
utformas för att bidra till regeringens mål för regelförenkling**

2010-12-16

Dnr 100-2139-10

Förord

Inför uppgiften att, tillsammans med övriga länsstyrelser, hitta arbetsformer som ska förenkla vardagen för landets företag var budskapet från Näringsdepartementet tydligt. Tänk inte regler – tänk förenkla. Utgå från att det finns fler lösningar än problem. Det huvudsakliga målet är en mätbar och märkbar förändring i företagens vardag, så att tid kan frigöras för nya idéer, utveckling och tillväxt.

Företagen har många skiftande kontakter med våra respektive myndigheter och utgångspunkten i arbetet har varit regeltillämpning, men också attityder och bemötande. Under uppdragets gång har ”förenkling” blivit ledstjärnan och omfattar idag i lika hög grad vårt interna arbete i länsstyrelserna som arbetet med att förenkla för företagen.

Förutom särskilda verksamhetsområden där åtgärder är speciellt angelägna pekar utredningen också på hur länsstyrelsernas arbete med att förenkla bör organiseras, hur återkoppling bör ske gentemot regeringen och vilka resurser som kan vara skäligen för att växla upp arbetet med att förenkla för företagen.

Med de snäva tidsramarna har samverkan och engagemang mellan länsstyrelserna varit en förutsättning. Många kloka tankar och idéer har genererats och vi har gjort vårt yttersta för att få med så många inspel som möjligt i slutredovisningen. Uppdragets korta tidsram ser vi som en indikation på att det konkreta förenklingsarbetet ska sjasättas redan under 2011.

Vid kick-offen den 30–31 augusti 2010 deltog representanter för alla länsstyrelser, Tillväxtverket, Näringslivets regelnämnd, Tillväxtanalys, konsultföretaget Ramböll, Näringsdepartementet och Sveriges Kommuner och Landsting. Syftet var att tidigt skapa en förståelse för uppgiften, ge inbjudna aktörer möjlighet att dela med sig av värdefulla kunskaper och erfarenheter.

Delaktighet och transparens har genomsyrat projektet. Länsstyrelserna har genom det gemensamma intranätet och sharepointsidan haft full insyn i processen och har på ett resurseffektivt sätt erbjudits att aktivt delta i arbetet. Kontakterna med aktörerna utanför länsstyrelsevärlden har under projektets gång utvecklats och bör i det fortsatta arbetet fördjupas.

Den 16 november arrangerade vi en uppsamlingsworkshop för länsstyrelserna, Tillväxtverket och Näringsdepartementet. Processen, inkomna förslag, rapportutkast och slutsatser diskuterades. I slutredovisningen har inspel från detta tillfälle och från andra aktörer arbetats in. Parallellt med uppdraget har vi inom vår myndighet genomfört en enklare studie som vi-

sar medarbetarnas attityd till arbetet med att förenkla för företagen. Resultatet visar på en god vilja, men pekar också på att oro för dålig kunskap om företagets vardag och oro för ökad intern administration kan bromsa förändringsviljan. Aspekter viktiga att ta med i det fortsatta arbetet.

Uppdraget har gjort oss mer insiktsfulla. Vi inser behovet av ett nytt förhållningssätt och ser möjligheterna att arbetet med att förenkla för företag också på sikt förenklar vårt eget arbete.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Kristina Allén". The signature is fluid and cursive, with a large initial 'K' and 'A'.

Landshövding i Kronobergs län

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	5
1. Inledning	6
1.1 Allmänt.....	6
1.2 Förenkla för företag i Länsstyrelseinstruktionen	6
1.3 Uppdrag till Länsstyrelsen i Kronobergs län.....	6
2. Om förenkling.....	7
2.1 Vad som ska redovisas	7
2.2 Förutsättningar	7
2.3 Vad är det som ska förenklas?.....	10
2.4. Slutsatser	13
3. Områden att prioritera för förenkling.....	14
3.1 Vad som utmärker de områden som är lämpliga.....	14
3.2. Valda områden med motivering	17
3.3. Slutsatser	22
4. Hur länsstyrelsernas arbete med att förenkla för företag bör organiseras och samordnas	23
4.1 Möjliga organisationsmodeller för arbetet med att förenkla.....	23
4.2 Vald modell för hur länsstyrelsernas arbete med att förenkla ska organiseras och hur arbetet bör samordnas och fördelas	23
4.3 Slutsatser	25
5. Hur återrapportering från länsstyrelserna till regeringen bör ske	27
5.1 Allmänt.....	27
5.2 Vald modell	27
5.3 Slutsatser	28
6. Delmål och indikatorer	29
6.1 Länsstyrelsegemensamma brukarundersökningar.....	29
6.2 Resultat och reflektioner från brukarundersökning.....	31
6.3 Slutsatser	34
7. Samverkan.....	35
7.1 Länsstyrelsens samverkan i regionen.....	35
7.2 Inkomna synpunkter om samverkan från andra länsstyrelser	38
7.3 Särskilt om samverkan avseende regelförenkling med andra myndigheter.....	39
7.4 Slutsatser	40
8. Tidplan	41
9. Resurser	43
10. Slutord.....	44

Bilagor

1. VÄS-koder, Länsstyrelsens verksamheter
2. Beskrivning MOSS-projektet
3. Beskrivning Platina
4. Genomförd och pågående förenkling inom jordbrukarstöden

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Kronobergs län har fått i uppdrag av regeringen att föreslå hur länsstyrelsernas arbete med att förenkla för företag ska genomföras på ett systematiskt sätt. I denna redovisning av regeringsuppdraget konstateras att det finns goda förutsättningar för länsstyrelserna att utveckla verksamheten för att uppnå en märkbar förenkling i vardagen för länsstyrelsens brukare.

Som förslag på åtgärder för att ytterligare uppnå en märkbar förändring föreslås dels en allmän informations- och kompetenshöjande insats för att generellt öka kunskapen hos medarbetarna om arbetet med att förenkla för företag. Dels föreslås specifikt riktade, och verksamhetsanpassade åtgärder för särskilda utvalda prioriterade verksamhetsområden inom länsstyrelserna.

Det föreslås vidare att regeringen ger en av länsstyrelserna i uppdrag att samordna och särskilt bevaka hur arbetet fortskrider. Denna länsstyrelse föreslås även ansvara för en gemensam återrapportering till regeringen, utgöra kontakt gentemot centrala myndigheter samt ha särskilt ansvar för att fånga upp och kanalisera onödigt krångliga regler till respektive myndighet.

Det föreslås även att Tillväxtverket får i uppdrag att stödja länsstyrelserna i ovanstående arbete. Tillväxtverket bör även få i särskilt uppdrag att stötta den samordnande länsstyrelsen.

1. Inledning

1.1 Allmänt

I syfte att skapa jobb, sysselsättning och välfärd i en omvärld med ökad globalisering och konkurrens har regeringen haft som mål att förenkla och förbättra vardagen för Sveriges företagare och entreprenörer. Arbetet och åtgärderna har varit varierade och har i grova drag omfattat följande.

- Förenkling av regler
- Förenkling av den administrativa processen för att följa reglerna
- Ökad samverkan och samordning mellan myndigheter
- Förbättrad service, tillgänglighet och bemötande
- Förkortade handläggnings- och väntetider

Regeringens mål har varit att företagens administrativa kostnad ska ha minskat med 25 % fram till och med hösten 2010. En märkbar upplevd förbättring eftersträvas.

1.2 Förenkla för företag i Länsstyrelseinstruktionen

Sedan 2009 har länsstyrelserna enligt förordning (2007:825) med länsstyrelseinstruktion haft en uppgift att inom sina verksamhetsområden verka för att förenkla för företag. Något särskilt regeringsuppdrag kring regelförenkling har dock inte funnits.

1.3 Uppdrag till Länsstyrelsen i Kronobergs län

Länsstyrelsen i Kronobergs län har fått i uppdrag av regeringen att i samverkan med övriga länsstyrelser utarbeta ett förslag om hur länsstyrelsernas framtida arbete med regelförenkling bör utformas. Uppdraget, som kom in till Länsstyrelsen den 18 juni 2010, ska redovisas till regeringen den 17 december 2010. För myndighetens kostnader har 300 000 kr rekviderats från regeringen.

I regeringens uppdrag ingick alltså att föreslå hur det kommande arbetet ska bedrivas. Uppdraget har inte varit att - i nuläget - beskriva och planera de projekt som kommer att bli nödvändiga att genomföra för att de företag som har kontakt med länsstyrelserna ska uppleva en konkret förändring i sin vardag. Uppdraget nu har således i huvudsak karaktären av en förstudie och har inriktats på länsstyrelsernas interna arbete.

Betydelsen av att företagen engageras i arbetet

I nästa steg, när konkreta projekt ska planeras och genomföras, är det angeläget att näringslivet görs delaktiga och att det stäms av att länsstyrelserna framöver verkligen kommer att arbeta med att förenkla de delar av verksamheten som företagen upplever som betungande.

2. Om förenkling

2.1 Vad som ska redovisas

Av regeringens uppdrag till Länsstyrelsen i Kronoberg län framgår att uppdraget ska innehålla en redovisning av vilka områden inom länsstyrelsernas verksamhet som är av betydelse ur ett regelförenklingsperspektiv.

Det ska också framgå vilka av dessa områden som bör prioriteras. En analys av förutsättningar och behov av särskilda insatser för ett framgångsrikt regelförenklingsarbete liksom en tidplan ska också redovisas.

Redovisningen ska innehålla förslag till

- hur länsstyrelsernas arbete med regelförenklingsarbete kan/bör organiseras
- hur arbetet kan/bör samordnas och fördelas mellan de olika länsstyrelserna
- hur återrapportering från länsstyrelserna till regeringen bör ske
- hur delmål och indikatorer i syfte att följa länsstyrelsernas arbete med regelförenkling kan utformas samt hur föreslagna indikatorer bör mätas och sammanställas
- hur länsstyrelserna bör samverka med andra statliga myndigheter på nationell nivå och kommuner för att få till stånd ett samlat regelförenklingsarbete på lokal och regional nivå

2.2 Förutsättningar

Länsstyrelsernas förutsättning för att på ett systematiskt och samlat sätt arbeta med att förenkla för företagen måste betraktas som goda.

En grund är myndigheternas erfarenhet att hantera tvärsektoriella uppdrag med flera olika intressenter och kompetensområden. Länsstyrelserna har även djupa och breda kunskaper inom de flesta olika verksamhetsområden som berörs.

Pågående och planerade utvecklingsprojekt

Flera olika utvecklings- och förbättringsprojekt som är av betydelse för ett positivt resultat även när det gäller upplevd regelförenkling pågår – eller planeras – redan idag inom länsstyrelserna. Bland annat handlar det om enstaka projekt av ren regelförenklingskaraktär inom ett visst verksamhetsområde. Nedan följer ett urval av dessa.

Papperslös ansökan

Ett exempel är försöket med papperslös ansökan om jordbrukarstöd inom SAM Internet. Jordbruksverket med pilotlänen Kronoberg, Uppsala och Norrbotten kommer under 2011 att styra mot digitala ansökningar. Fördelen är då att redan i ansökningsfasen kvalitetssäkra uppgifter genom att återkoppla till tidigare lämnade uppgifter från brukaren.

Brukaren får i sin tur ett direkt besked om hon eller han använder felaktiga ansökningsuppgifter (här och framöver i rapporten kommer uttrycket "brukare" att användas för de olika representanter för allmänhet, företag och övriga som kommer i kontakt med länsstyrelserna).

Platina för effektivare ärendehandläggning

Länsstyrelserna arbetar även med mer övergripande förbättringsprojekt som syftar till att bidra till effektivare ärendehandläggning, förkortade handläggningstider, förbättrad service och en ökad transparens gentemot brukare/sökanden i ett ärende.

Myndigheternas gemensamma och successiva införande av diarie- och ärendehandläggningssystemet Platina kommer från och med våren 2011 att ersätta nuvarande diariesystem, se bilaga. Platina på myndighetsnivå är under hösten 2010 i en implementeringsfas.

Målsatta handläggningstider

Länsstyrelsen i Halland och Jämtland har ett uppdrag i regleringsbrevet för 2010 (uppdrag 86) avseende att skapa en tydligare målbild för handläggningstider. Tydligt målsatta handläggningstider ger skäl att korta de ibland långa handläggningstider som idag förekommer. Ett klargörande och kommunicerande av målen med handläggningstider ger också berörda företag en rimlig förväntning.

Gemensam växel

Myndigheterna har gemensamt beslutat bilda en gemensam växel för samtliga länsstyrelser (med undantag av ett län). Målet är minskad sårbarhet på den egna länsstyrelsen, att begränsa kostnaderna samt en ökad service gentemot allmänhet och företag.

Gemensam webbplats och kommunikationspolicy

Under hösten 2010 har en länsstyrelsegemensam webbplats lanserats. Detta innebär att alla myndigheters hemsidor blir mer målgruppsanpassade och syftet är att det ska vara lättare för företag att hitta relevant information. Härigenom skapas också en enhetlig utformning av hemsidan oavsett län. Det blir dessutom en samordnad information och gemensamt tillhållande av blanketter etc. Se vidare i bilaga om MOSS-projektet. En gemensam kommunikationspolicy har även antagits av länsstyrelserna.

Det finns anledning att fortsätta en översyn av den nya webbplatsen för att underlätta informationen till företag. Exempelvis har Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap framhållits som ett föredöme då det redan på förstasidan på myndighetens hemsida finns en ingång för företag. Detta kan vara något för länsstyrelserna att anamma.

Minskning av företagens administrativa kostnader

Länsstyrelserna är mer sällan regelgivare – vi tillämpar de regler som företagare möter i sin respektive vardag. Det väsentliga bidraget att minska företagens administrativa kostnader som länsstyrelserna kan erbjuda kan delas i två delar:

1. En kanal gentemot regelgivaren för att fånga upp och återrapportera upplevt onödigt krångel.

2. Hur vi som myndighet omsätter regeltillämpningen i praktiken.

I den senare delen handlar det om service och bemötande, transparens gentemot brukarna, blankettens enkelhet och tydlighet.

En enhetlig tillämpning mellan olika länsstyrelser är också önskvärd. Samverkan mellan de olika länsstyrelserna utifrån ett näringslivsperspektiv är därför en framgångsfaktor.

Paradigmskifte och användarvänlighet

Som redovisas ovan pågår ett stort antal utvecklingsprojekt inom länsstyrelsevärlden. Flertalet har initierats av länsstyrelsernas egna behov av att rationalisera sin verksamhet.

I de olika utvecklingsprojekten som kanske främst syftar till att effektivisera den interna processen är det emellertid viktigt att aspekten att förenkla för företag finns med i ett tidigt skede. Det är här av vikt att framhålla att vi står inför ett paradigmskifte, där tillväxten i högre utsträckning sker i små- och medelstora företag. Länsstyrelserna måste i anledning härav kunna möta ett annat och delvis nytt behov inför framtiden för att kunna bidra till tillväxt. Insatser som medför en högre grad av "användarvänlighet" kan vidare komma en bredare mottagargrupp än bara företagare till godo. Även om det sker omfattande insatser redan idag måste arbetet med att förenkla för företag fortgå.

Ökad insikt hos länsstyrelsens medarbetare

På myndighetsnivå bör det även finnas en ökad insikt i sammanhanget mellan regelförenklingsarbetet och näringslivets betydelse för arbetstillfällen, välfärd och tillväxt. En grund är att det finns en insikt hos länsstyrelsernas medarbetare – inom alla verksamhetsområden. De intentioner som finns i Länsstyrelseinstruktionen måste därför lyftas fram av de olika länsstyrelsernas ledningar. En nationell utbildning för länsstyrelsernas medar-

betare om myndigheternas betydelse för ett framgångsrikt näringsliv bör därför övervägas.

Riktade åtgärder

Utöver en allmän inblick i företagarperspektivet behövs riktade åtgärder inom vissa delar av länsstyrelsernas verksamhet. Detta eftersom vissa verksamheter har högre potential att ge snabbare resultat och med omedelbart märkbara förändringar för företag. Detta utvecklas vidare i avsnitt 3.

Ökad samverkan mellan länsstyrelserna och kommunerna

Det finns ytterligare en aspekt på det samlade regelförenklingsarbetet på regional och lokal nivå. Länsstyrelserna är unika som myndighet genom sin bredd i verksamhet och därigenom omfattande kontaktnät. Inte minst gäller det kontakter gentemot de enskilda länens egna kommuner. Länsstyrelserna har härigenom goda möjligheter att bidra till ett aktivt arbete med regelförenkling även på kommunal nivå. Det kan därför vara av intresse att i ett framtida utvecklingsarbete se över länsstyrelsens roll i detta avseende.

Ökad samverkan med tillväxtverket

Det är även väsentligt att knyta kontakterna med Tillväxtverket för att tillvarata den kompetens och den erfarenhet som den centrala myndigheten har. Genom förbättrade kontakter och ett systematiskt arbetssätt kan länsstyrelsernas kompetens och särart tillvaratas i Tillväxtverkets arbete med att förenkla för företag.

2.3 Vad är det som ska förenklas?

För att hitta områden med förenklingsmöjligheter för företag finns det enligt vår mening två möjliga utgångspunkter, sakområden eller processer.

1) Sakområden som utgångspunkt

Antingen utgår man primärt från sakområden. Man ser då på det regelverk som är styrande inom denna del av verksamheten samt de rutiner, processer och förhållningssätt som används internt och externt. Därefter avgör man om sakområdet helt eller till viss del är lämpligt för förenkling.

2) *Processer som utgångspunkt*

Alternativt definierar man ett antal processer, såsom exempelvis ansökningar, tillsynsarbete, vägledning, kunskapsuppbyggnad eller övrigt informationsarbete.

Väljs det senare alternativet kommer vitt skilda sakområden att slås ihop i olika kategorier. Därefter försöker man hitta gemensamma nämnare inom respektive kategori som kan förenklas för att bland annat korta handläggningstider och förbättra informationen samt annan service gentemot de företag som är i kontakt med länsstyrelserna.

Enligt Länsstyrelsens i Kronobergs läns mening kan det senare alternativet, som utgår ifrån processer, förmodligen vara behäftat med ett flertal risker och brister. Risken för att inte uppnå en heltäckande genomgång av verksamheten är exempelvis stor. Vissa processer, som ter sig snarlika på ett abstrakt plan, har ofta i realiteten helt olika grundförutsättningar och därmed olika förenklingsmöjligheter. Det blir då i praktiken ofta omöjligt att kunna ge förenklingsförslag för en viss angiven process. Exempelvis är de många ansökningsförfaranden som finns hos länsstyrelserna av vitt skilda slag där allmänna och enskilda intressen är högst varierande för de olika ärendetyperna.

Rekommendation att sakområden blir utgångspunkt i förenklingsarbetet

Vi gör bedömningen att det är en mer säker och stabil väg att i första hand utgå ifrån sakområden. I avsnitt 3 som gäller områden att prioritera för förenkling används därför länsstyrelsernas verksamhetskoder (s.k. VÄS-koder, se bilaga) på tresiffernivå.

I sammanhanget måste även beaktas att det som ska gås igenom är länsstyrelsernas verksamheter i sin helhet utifrån ett regelförenklingsperspektiv.

Detta innebär att det finns en risk att delar av verksamheten som kan vara viktiga ur denna synvinkel förbises om man enbart fokuserar på ärendetyper. De övergripande delar av länsstyrelsens verksamhet som gäller extern och intern service måste också belysas, samt även frågor om internt samarbete eftersom de kan ha indirekt påverkan på handläggning och kontakter utåt.

Utöver den verksamhet som direkt kan infogas i ärenderelaterade verksamhetskoder finns det alltså på länsstyrelserna verksamheter som kan ha betydelse ur ett förenklingsperspektiv. Det rör sig då om extern/intern service i form av centraldiarium och telefonväxel samt extern information.

Redan pågående förbättringsprojekt och behovsstyrd utveckling

Som tidigare nämnts pågår det ett antal olika länsstyrelsegemensamma projekt som alla syftar till att bland annat förbättra länsstyrelsernas effektivitet. I vid bemärkelse kan man säga att allt förändringsarbete som leder till förbättringar för företag i deras kontakter med länsstyrelserna kan ingå som en del i arbetet att förenkla för företag. Man måste då beakta att förenkling för företag redan idag är ett uppdrag för länsstyrelserna, och att detta är en dimension av verksamheten som måste lyftas fram allt mer och som i framtiden måste genomsyra alla förändringsprojekt.

Inom de områden där det finns pågående förbättringsprojekt är det enligt vår mening emellertid *inte* lämpligt att försöka inkludera dessa projekt i separata regelförenklingsprojekt. Det är i stället mer rimligt och effektivt att man tillförsäkrar att aspekten förenkla för företag ingår som en integrerad del i dessa projekt, och dessutom ofta får bli styrande för inriktningen. Att tillse att detta sker blir då en uppgift för den eller de länsstyrelser som får särskilda uppdrag avseende förenkling.

I denna uppgift är det givetvis viktigt att den ansvariga länsstyrelsen ser till att näringslivets egna synpunkter och önskemål tillvaratas. Det är viktigt att utvecklingen som sker blir behovsstyrd och att det är företagets behov som kan tillgodoses, inte bara länsstyrelsernas egna behov av rationaliseringar.

Nedan redovisas hur man bör gå till väga när man bedömer vilka delar av länsstyrelsernas verksamhet som kan och bör förenklas. I avsnitt 3 anges vilka områden som särskilt bör prioriteras. När ett område är utvalt kan det finnas skäl att också tydliggöra vad detta innebär.

Tillvägagångssätt

För de områden som förslås att prioriteras när det gäller förenklingsinsatser måste ett antal konkreta åtgärder vidtas. För ärenden där långa handläggningstider är det grundläggande problemet för företag måste en analys ske av vad som föranleder tidsåtgången.

Vi måste bestämma om tidsåtgången beror på författningar och föreskrifter eller om den beror på arbetsmetod. Frågor om prioritering av sådan verksamhet kan också tänkas få genomslag vid fördelning av resurser.

Eventuella konkreta förslag på författnings- och föreskriftsändringar måste utarbetas och en nationell diskussion föras för att få fram optimala arbetsmetoder.

Det ligger visserligen inom varje myndighets beslutandemakt, men detta hindrar inte att nationella riktlinjer utarbetas. Budgetprocesser bör även på alla nivåer vara styrda av att vissa områden har prioriterats. Även när det

gäller andra förenklingar och förbättringar, såsom ökad transparens, information och tillgänglighet bör detta hanteras på samma sätt.

Sammanfattningsvis kan följande sägas om vad det är som ska förenklas.

- Ärendetyper, lämpligen VÄS-koder på tresiffernivå, tas fram
- Eventuella lämpliga sektorsövergripande områden rörande intern och extern service tas fram

För ett område som har valts för förenkling bör följande klargöras.

- Det måste bekräftas var förenklingspotentialen ligger - i regelverket, i arbetsmetod eller i båda
- Konkreta förslag till författnings- och föreskriftsändringar bör utarbetas när det är detta som kan ge en förenkling för företag
- Riktlinjer för arbetsmetoder måste ses över, när detta kan leda till förenkling för i första hand företagen
- Eventuella riktlinjer för fördelning av resurser bör tydliggöras så att de kan bli styrande i respektive myndighets budgetprocess

2.4. Slutsatser

Länsstyrelsernas personal behöver en generell informations- och kompetenshöjande insats avseende sambandet mellan företag, offentlig förvaltning och välfärd.

Inom specifika verksamhetsområden krävs ytterligare åtgärder, bland annat utvecklande av arbetsmetoder. Länsstyrelsen i Kronobergs län föreslår därför att:

- En generell kompetenshöjande insats enligt ovan genomförs på länsstyrelserna.
- Inom utvalda sakområden bör mer specifikt riktade, och verksamhetsanpassade åtgärder genomföras.

3. Områden att prioritera för förenkling

3.1 Vad som utmärker de områden som är lämpliga

Som tidigare angetts bör vissa ärendetyper (tresiffriga VÄS-koder) lyftas fram och därutöver bör sektorsövergripande frågor om extern och intern service behandlas. Följande grundkriterier kan antas utmärka de sakområden (ärendetyper) som bör prioriteras.

- A. En förändring får inte vara omöjlig på grund av överordnad rättslig reglering
- B. En förändring inom området medför inte en kollision med beaktansvärda allmänna eller enskilda intressen. Om det föreligger en kollision blir det fråga om en rent politisk avvägning eller bedömning av om förändringen ändå bör genomföras
- C. Området berör antingen en någorlunda stor mängd ärenden eller berör ett fåtal ärenden av stor betydelse för vissa företag
- D. Eventuellt utförda brukarundersökningar eller andra utvärderingar visar att det är fråga om ett område där det finns problem för företag
- E. En ändring kräver inte stora eller svåröverskådliga följdändringar i andra regelsystem
- F. Den nuvarande regleringen kan kopplas till ett stort eller någorlunda stort behov av förenkling för företag
- G. Det finns en klar och lättbegriplig förklaring till varför en förbättring för vissa företag skulle ske om förenkling inom det aktuella området genomförs

Nedan följer ett antal kommentarer om dessa olika uppsatta kriterier.

A) En förändring får inte vara omöjlig på grund av överordnad rättslig reglering

I vissa fall finns det en problematik som företag upplever och som helt beror på EG-rättslig lagstiftning. Samtidigt finns det inte någon potential att förenkla länsstyrelsernas rutiner eller arbetsmetoder. Det kan även vara fråga om svensk övergripande lagstiftning som inte är direkt kopplad till länsstyrelsernas verksamhet.

B) En förändring inom området medför inte en kollision med beaktansvärda allmänna eller enskilda intressen. Om det föreligger en kollision blir det fråga om en rent politisk avvägning eller bedömning av om förändringen ändå bör genomföras

Det arbete som Länsstyrelsen i Kronobergs län nu utför inom ramen för detta uppdrag med att formulera hur fortsatt förenklingsarbete bör bedrivas hos länsstyrelserna ska inte innefatta några politiskt kontroversiella överväganden. Detsamma torde komma att gälla för det senare arbetet med att faktiskt utföra förenklingar.

Förenklingar kan komma att innefatta förslag till ändring av regler av olika rang, arbetsmetoder inom länsstyrelsen, samt även information och annan service utåt. En viss del av förenklingarna kan alltså innefatta framförande av förslag till regeringen om författningsändringar. De förslag som kan bli aktuella bör inte innefatta intresseavvägningar som rätteligen hör hemma i den allmänna politiska debatten.

C) Området berör antingen en någorlunda stor mängd ärenden eller berör ett fåtal ärenden av stor betydelse för vissa företag.

Vad som ska anses utgöra en stor mängd ärenden får bedömas efter en ungefärlig uppskattning där jämförelse görs med andra grupper av länsstyrelseärenden. Att bedöma ett ärendes betydelse får göras med hjälp av uppskattningar av erfarna länsstyrelsemedarbetare, de kontakter som förekommit med en viss grupp av företag eller kontakter med en branschorganisation.

D) Eventuellt utförda brukarundersökningar eller andra utvärderingar visar att det är fråga om ett område där det finns problem för företag.

Utförda undersökningar och utvärderingar eller resultat av samverkan med näringslivsgrupper (se avsnitt 7) bör kunna ge en god bild av företagens behov av förenkling. I sammanhanget ska beaktas att samråd med samtliga länsstyrelser nu sker inom ramen för detta regeringsuppdrag. Brukarundersökningar behandlas ytterligare i avsnitt 6.

E) En ändring kräver inte stora eller svåröverskådliga följdändringar i andra regelsystem.

Detta kriterium medför svåra avvägningar. En förenkling av regelverket bör i möjligaste mån ske utan att det sker någon påverkan i ett annat regel-

system, eller att en sådan påverkan endast är obetydlig. Uppnås inte detta måste en avvägning göras mellan å ena sidan behovet av ändringen och å andra sidan det arbete och de risker för oförutsedda negativa konsekvenser som kan uppstå när följdändringarna görs. I dessa fall krävs att det klart kan motiveras varför avvägningen har gjorts i den ena eller andra riktningen.

Främst gäller det ändringar i rättsregler. Det har emellertid även bärighet på andra former av förenklingar, såsom ändringar av rutiner. En ändring av rutiner eller av arbetsmetoder kan också ha följdverkningar som måste beaktas. Även i dessa fall behöver en avvägning göras mellan nytta och konsekvens.

F) Den nuvarande regleringen kan kopplas till ett stort eller någorlunda stort behov av förenkling för företag.

Det är naturligtvis näringslivs- eller branschorganisationer som företräder företag som kan ge länsstyrelserna information och förklaringar till varför en viss reglering eller ett visst arbetssätt hos länsstyrelsen medför en betydande administration. Ofta finns inte brukarundersökningar att tillgå.

Erfarenhet hos länsstyrelsernas medarbetare och i synnerhet samverkan med näringslivsorganisationer bör då kunna ge en vägledning om särskilda behov. Det bör noteras att det ska vara fråga om en administrativ börda eller problem i kontakterna med länsstyrelserna och inte exempelvis krav på verksamhetsutövare i form av villkor i tillstånd, även om dessa i sig kan vara ekonomiskt betungande.

G) Det finns en klar och lättbegriplig förklaring till varför en förbättring för vissa företag skulle ske om förenkling inom det aktuella området genomfördes.

Detta kriterium tangerar ovanstående men har valts att göras till ett eget. Enbart det faktum att det finns ett problem inom ett visst område utgör bette. Det måste även finnas en koppling så att eventuella svårigheter kan avhjälpas genom en tänkbar förändring inom länsstyrelserna, det vill säga det finns en förenklingspotential.

Rangordning av kriterier

Man kan överväga att på något sätt försöka rangordna de olika kriterier som angetts. Sådana försök skulle förmodligen leda till orimligheter när kriterierna sedan ska tillämpas.

Den enda klara rangordningen är att om ett förenklingsarbete inte kan utföras enligt kriterierna (A) eller (B) så utesluter detta fortsatta insatser avseende regelförändringar initierade av länsstyrelserna.

I övrigt är det fråga om en sammanvägd bedömning där man får se till i hur hög grad kriterierna är uppfyllda för ett visst område.

3.2. Valda områden med motivering

Efter interna överväganden har bruttourvalet av olika områden kommit att inkludera även sådana verksamhetsområden där förslag till koncentration finns till ett färre antal länsstyrelser.

Dessutom bör det uppmärksammas att Länsstyrelsen i Västra Götalands län den 19 augusti 2010 fått ett regeringsuppdrag avseende att kartlägga möjligheter till förenkling för företag inom ramen för projektet Matlandet Sverige.

Vad gäller verksamhetsområden som kan komma att koncentreras till ett färre antal länsstyrelser kan en anpassning av planerade åtgärder göras så att planering och genomförande sker vid en – vid beaktande av genomförande av koncentration – lämplig tidpunkt.

Antalet verksamhetskoder som föreslås bör vara tillräckligt stort för att förenklingsarbetet ska få genomslagskraft. Det bör ändå inte vara så stort att överblicken förloras och det blir svårt att rikta insatser och resurser till rätt områden.

Kontakt med samtliga länsstyrelser och interna intervjuer med funktionsansvariga vid Länsstyrelsen i Kronobergs län har lett fram till ett förslag till följande verksamhetsområden.

1. Verksamhetskod 551, Prövning av miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. miljöbalken

Denna ärendegrupp berör på ett mycket konkret sätt både stora och små företag. Handläggningstider och service är av stor betydelse för företagens planering av sin verksamhet vilket kan ha direkt påverkan på deras ekonomi. Den administrativa kostnaden är dessutom stor för både företagare och länsstyrelserna. Det är fråga om komplexa ärenden ofta med långa handläggningstider och förenklingspotentialen bedöms vara stor.

2. Verksamhetskod 601, Stöd till jordbruket enligt EG:s förordningar

Jordbrukarstödet omfattar ett mycket stort antal företagare och stödet i sig har stor ekonomisk betydelse för enskilda företagare. Området är även hårt regelstyrt både genom EU och genom svensk lagstiftning. Reglerna är komplexa. Ett exempel på detta är att reglerna i vissa fall varierar beroende på vilket år en lantbrukare gick in i respektive stöd.

Verksamhetskoden innehåller bl.a. SAM-ansökningar vilka innehåller många ansökningar i samma blankett. SAM-ansökan skickas in till respektive Länsstyrelse en gång varje år. Stödprocessen upplevs av många företagare som förhållandevis komplex. Många förenklingar har under årens lopp gemensamt genomförts av länsstyrelserna och den centrala myndigheten Jordbruksverket, på ett i många fall föredömligt sätt och ytterligare förenklingsarbeten pågår, se bilaga.

Förenklingsarbete inom denna ärendegrupp är något vi anser bör arbetas vidare med då det fortfarande bedöms finnas stor förenklingspotential inom området. Det är även viktigt att de erfarenheter som dras från regel-förenklingsprojekt som redan "kommit en bit på väg" kan tillföras andra åtgärder, som inte ens är i planeringsstadiet.

Att välja bort en i övrigt viktig ärendegrupp, endast i anledning av att det redan pågår förenklingsinsatser inom ärendegruppen, är enligt vår mening inte tillrådligt. Det är väsentligt att dragna slutsatser och erfarenheter från genomförda förenklingsprojekt, och möjligheten att bygga vidare på dessa ingår i det samlade arbetet med att förenkla för företag.

3. Verksamhetskod 302 och 602, Företagsstöd och Stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder (exklusive kompetensutveckling)

Förarbetet till urvalet av dessa ärendegrupper ger vid handen att landets länsstyrelser arbetar på olika sätt med dessa båda verksamhetskoder. I vissa län handläggs ärendegrupp 302 hos regionala samverkansorgan.

Regelverket avseende kraven att uppfylla kriterierna för att vara berättigad att söka stöd och arbetet med att söka stöd innehållande ansökan, handlägningsprocessen och utbetalningen av ärenden enligt verksamhetskoderna 602 och 302 är komplexa. Detta gäller såväl utifrån ett länsstyrelse- som ett företagarperspektiv. Merarbetet ligger bland annat i ett svårt system.

4. Verksamhetskod 431, Fornminnen

Fornlämningar är skyddade enligt lag. Länsstyrelserna prövar frågor om tillstånd till borttagande och andra ingrepp. I myndighetsutövningen ingår att pröva om skälet till borttagande är större än värdet att bevara fornlämningen. I denna ärendegrupp är de långa handläggningstiderna ett stort problem. Högre grad av flexibilitet underlättar undersökning av fast fornlämning. För att förstå problemen i processen bör man veta att det finns tre olika steg.

Steg 1.

Vid ett planerat arbetsföretag kan länsstyrelsen med stöd av Kulturminneslagen (KML) begära en särskild utredning genomförs. Denna ska enbart syfta till att klargöra om en fornlämning berörs av arbetsföretaget.

Steg 2.

En så kallad Arkeologisk förundersökning som ska klargöra fornlämningens vetenskapliga innehåll och dess avgränsning samt utgöra ett underlag inför planeringen och kostnadsberäkning inför steg 3.

Steg 3.

Slutundersökning inför borttagande av en fornlämning.

I vart och ett av dessa tre steg ska kravspecifikation upprättas och undersökningsplan och den arkeologiska åtgärden upphandlas. Det är inte ovanligt att denna gemensamma administrativa handläggning för en länsstyrelse uppgår till mer än ett år.

Länsstyrelsen kan inte forcera handläggningen och påbörja kravspecifikationen för nästkommande etapp innan rapport från föregående har sammanställts eftersom denna dokumentationsrapport är grunden för det fortsatta arbetet. Här finns i och för sig ett behov av förändringar i regelverket för att förenkla processen. Det finns emellertid rimligen även ett behov av en genomlysning av möjligheten att effektivisera handläggningen även vid tillämpningen av befintligt regelverk.

Myndighetsövergripande samverkan

Myndighetsövergripande frågor om extern och intern service samt om länsstyrelsegemensamt samarbete bör också lyftas upp i diskussionen kring förenklingsarbetet. Det är dock inte möjligt att direkt tillämpa kriterierna som beskrivits i avsnitt 3.1 på dessa områden. Istället förs ett allmänt resonemang om betydelsen av områdena och om de bör ingå i ett regelförenklingsuppdrag. Nedan följer våra tankar i dessa delar.

IT-support

Vad gäller IT-support har det relativt nyligen genomförts en stor organisationsförändring genom att länsstyrelsernas IT-stöd koncentrerats till Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Utvärdering och vidare utveckling av denna nya organisation är ett arbete som pågår oavsett om IT-frågor medtas inom ramen för regelförenklingsprojektet eller inte. Vår uppfattning är, efter samråd med andra länsstyrelser, att IT-stödet fungerar relativt väl och alltså inte utgör något hinder när det gäller att ge service åt företag.

Tillgänglighet och bemötande

Tillgänglighet och bemötande är viktigt. Telefonväxeln är därför en väsentlig del av organisationen. Likaså utgör diariet ett nav som måste fungera väl för att en bra servicenivå ska kunna upprätthållas. Enligt vår mening har det framkommit att de brister i tillgänglighet för företag som kan förekomma vanligen beror på att enskilda handläggare inte har varit anträffbara i den grad som krävs.

Det är alltså inte fråga om något systemfel i telefonväxlarna. Det pågår en diskussion kring implementerandet av beslutet om en länsstyrelsegemensam växel. De eventuella förbättringar som behövs måste genomföras när den nya organisationen införs.

Goda förutsättningar för internt samarbete

Länsstyrelsernas arbetsuppgifter är ofta sådana att de kräver samarbete mellan olika arbetsgrupper med kompetenser inom olika sakområden.

Efter att ha undersökt vår egen Länsstyrelse och ha samrått med andra länsstyrelser är vår samlade bedömning att det i huvudsak inte finns några större brister i förmåga till internt samarbete, såsom "revirtänkande" eller andra negativa förhållningssätt som kan bromsa samarbetet.

Tvärtom finns det snarast en vana att arbeta tvärsektoriellt och att dra nytta av varandras kompetenser, och möjligheterna utvecklas alltmer. De problem som kan finnas hänför sig mer till allmänna problem med hög arbetsbelastning och begränsade resurser.

Gamla rutiner på länsstyrelserna kan förbättras

Den övervägande meningen inom vår egen Länsstyrelse och hos de länsstyrelser som har yttrat sig i frågan är att det finns rutiner och sedvanor på länsstyrelserna som finns av gammal hävd och som bör ändras.

Det tycks finnas förbättringsmöjligheter i rutiner men det har upplevts som svårt att ange eller definiera vilka rutiner det är fråga om. Några av de rutiner som finns och som har nämnts är emellertid följande.

Beslutsprocessen med en föredragande och en beslutande jämfört med modellen att ha enmansbeslut. Det kan vara så att ett stort antal enkla ärenden egentligen skulle kunna avgöras med enmansbeslut, vilket skulle spara avsevärd tid. Det kan även vara fråga om beslutsprocesser med ett flertal deltagande personer där det kan ifrågasättas om antalet inte kan skäras ned. Frågor om vem som ska ta vilka beslut kan då också undersökas.

Kraven på underskrift kan i vissa fall innebära bromsar i verksamheten. Det kan då röra krav på att deltagande personer ska signera det så kallat beslutskonceptet som ska arkiveras inom myndigheten.

Schemalagda telefontider har också aktualiserats. Förutbestämda telefontider kan frigöra tid för handläggaren och kan i många fall även medföra ökad tillgänglighet eftersom allmänheten då med säkerhet vet att en viss handläggare är anträffbar en viss angiven tid.

Generellt förenklingsarbete

Det har framkommit synpunkter om att införa någon form av gemensam kundtjänst för länsstyrelserna. Ett antal telefonsamtal och e-post gäller allmänna frågor inom ett visst område, d.v.s. frågor som inte är knutna till ett visst ärende. När det gäller att besvara sådana frågor kan det vara en vinst med ett länsstyrelsegemensamt samarbete så att kundtjänster bedrivs inom olika sakområden. Alternativt kan övervägas om en sådan tjänst ska föras till den länsstyrelsegemensamma telefonistorganisationen.

Av de övergripande delarna av länsstyrelsernas verksamhet som inte kan hänföras till en viss ärendetyp finner vi alltså att det finns två områden som skulle kunnat lyftas fram i ett generellt förenklingsarbete:

- 1) *Handläggnings- och beslutsrutiner*
- 2) *Inrättande av en kundtjänst.*

Emellertid berör dessa områden sådana allmänna verksamhetsutvecklande åtgärder som hanteras i andra projekt inom länsstyrelsevärlden, där det i och för sig är av betydelse att aspekten förenkla för företag bevakas.

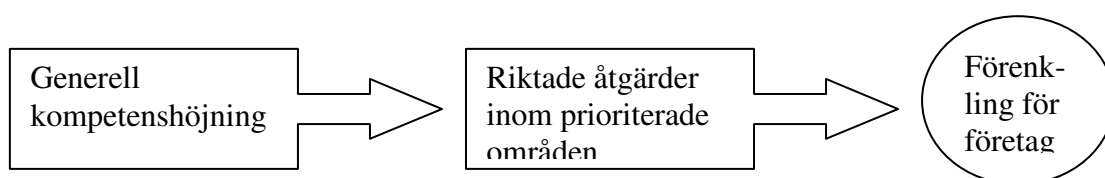
För att på ett effektivt och konkret sätt uppnå syftet med uppdraget att förenkla för företag är det också väsentligt att de prioriterade områdena utgör

mer konkreta verksamhetsområden, som är tillräckligt avgränsade för att insatser ska kunna behovsinventeras, planeras och genomföras. Detta för att få ett mer omedelbart resultat, som får snabbare genomslag i brukarens vardag. Arbetet med att förenkla för företag i den allmänna verksamhetsutvecklingen (bl a beslutsprocesser, telefoni och webbutveckling) bör bevakas på annat sätt.

3.3. Slutsatser

För att uppnå avsedd effekt med länsstyrelsernas arbete med att förenkla för företag krävs dels att samtliga länsstyrelser tar till sig detta förhållningssätt generellt i sin verksamhet, dels att särskilda insatser genomförs inom särskilt utvalda verksamhetsområden som pekas ut som prioriterade.

Arbetet bör ske i två steg. En första fas är en generell kompetenshöjande informations- och utbildningsinsats. Därefter genom verksamhetsanpassade riktade åtgärder inom de särskilt utpekade prioriterade områdena.

Länsstyrelsen i Kronobergs län föreslår att följande områden pekas ut som särskilt prioriterade:

- Prövning av miljöfarlig verksamhet (VÄS-kod 551).
- Stöd till jordbruket enligt EG:s förordningar (VÄS-kod 601)
- Företagsstöd (VÄS-kod 302) samt Stöd till Landsbygdsutvecklingsåtgärder (VÄS-kod 602)
- Fornminnen (VÄS-kod 431)

Vidare föreslås att regeringen lämnar uppdrag att fortsatt utreda vilka närmare insatser som är behövliga avseende de prioriterade verksamhetsområdena, samt att systematiskt genomdriva och följa upp erforderliga förändringar.

Det är härvid väsentligt att de centrala myndigheter som är regelgivare och uppdragslämnare till Länsstyrelserna avseende utvalda förenklingsområden får i särskilt uppdrag från regeringen att – utöver sitt eget respektive regelförenklingsarbete - understödja länsstyrelsernas förenklingsarbete.

4. Hur länsstyrelsernas arbete med att förenkla för företag bör organiseras och samordnas

4.1 Möjliga organisationsmodeller för arbetet med att förenkla

Inom länsstyrelsernas olika verksamhetsområden finns en rad olika varianter av organisationsstrukturer för att få till stånd ett effektivt samarbete inom respektive område.

Regionala miljömålssekreteriat

Inom miljömålsområdet har exempelvis en organisation med regionala miljömålssekreteriat byggts upp. Dessa tar fram och arbetar för genomförandet av regionala miljömål i samverkan med andra lokala och regionala aktörer för att de gemensamma nationella miljömålen ska uppnås.

Geografiskt uppdelade områden

Inom andra verksamhetsområden sker arbete och samverkan genom geografiskt uppdelade områden (t.ex. sydsamverkan, norrlandslänen osv.). Den senare modellen passar rimligen bäst när geografiska skillnader är avgörande för urval och arbetsmetod.

Andra modeller kan vara mer effektiva och behovsanpassade för det uppdrag, eller den uppgift som är aktuell.

Samlat engagemang är viktigt i kombination med en utnämnd motor

När det gäller en optimal struktur för ett samlat regelförenklingsarbete på länsstyrelsenivå bör i första hand beaktas att det krävs ett samlat engagemang från samtliga länsstyrelser för att effekten ska bli den eftersträfvade.

Målet att de företag som har med länsstyrelsen att göra upplever en reell förenkling i sin respektive vardag måste tydliggöras i organisationen. Samtidigt är det tydligt att det finns ett behov av en motor i arbetet, för att detta verkligen ska drivas framåt med kontinuitet och inte tappa fart.

4.2 Vald modell för hur länsstyrelsernas arbete med att förenkla ska organiseras och hur arbetet bör samordnas och fördelas

I enlighet med de slutsatser som dragits ovan kan vi konstatera att det är viktigt att länsstyrelsernas samlade förenklingsarbete bedrivs inom den ordinarie ramen för respektive länsstyrelse, och på samtliga länsstyrelser.

Det kan annars vara svårt att få ett engagemang för frågan tvärssektoriellt och uppnå den attitydförändring som ses som nödvändig för att få till stånd en märkbar förändring. Grunduppdraget finns i Länsstyrelseinstruktionen. Denna uppgift bör dock preciseras ytterligare av regeringen i länsstyrelsernas regleringsbrev, där ett uppdrag för samtliga länsstyrelser avseende målet att uppnå en märkbar förändring i företagens vardag bör formuleras.

Det finns ett behov av att knyta ihop länsstyrelsernas arbete med att förenkla för företag med den omvärld som dels påverkar länsstyrelsernas vardag och dels avseende de möjligheter som länsstyrelserna de facto har att påverka sin omvärld.

Initialt kan det konstateras att det är en stor fördel att ha en "motor" i arbetet med att förenkla för företag. En motor ska ta fram material och underlag samt tillse att frågan inte tappas bort i den uppsjö av andra – stora och små – tvärssektoriella och sektorsstyrda uppdrag som är realitet i vardagen. Denna motor skulle kunna utgöras av en central myndighet, exempelvis Tillväxtverket.

En länsstyrelse som kontaktpunkt och samordnare

Även om Tillväxtverkets roll är viktig, är det Länsstyrelsen i Kronobergs läns övertygelse att betydande synergieffekter i arbetet med att förenkla för företag bäst kan nås genom att man väljer att ha *en länsstyrelse* som kontaktpunkt mellan de olika länsstyrelserna och gentemot övriga myndigheter och uppdragsgivaren.

Vi föreslår därför att regeringen utser en länsstyrelse, som får i särskilt uppdrag att samordna länsstyrelsernas samlade arbete med att förenkla för företag. Förslaget bottnar i att länsstyrelserna bäst känner sin egen verksamhet, och att det finns ett tydligt uppdrag som framgår av regleringsbrevet.

De centrala myndigheterna har en viktig roll för den framtida utvecklingen. Detta gäller såväl som regelgivare som stöd och ett bollplank i det löpande arbetet med att genomföra ett uppdrag avseende att förenkla för företag i länsstyrelsernas verksamhet. Särskilt Tillväxtverket är en angelägen samverkanspart i det senare fallet.

Vi föreslår att den samordnande länsstyrelsen ansvarar för följande uppgifter:

- 1) Bevakning av utvecklingsfrågor. I samverkan med övriga länsstyrelser - bevaka utvecklingsfrågorna i de processer som pågår inom länsstyrelsekollektivet där denna frågeställning behöver lyftas fram och fångas upp (t.ex. Platina, MOSS och P4-projektet).
- 2) I samverkan med övriga länsstyrelser, ta fram underlag för information

- 3) Planera och upphandla nödvändiga utbildningsinsatser.
- 4) Samordna återrapporteringen till uppdragsgivaren.
- 5) Fånga upp och samla ihop onödiga och svårtillämpade regler och kanalisera dessa synpunkter till ansvarig regelgivare.
- 6) Representera länsstyrelserna i frågor som handlar om att förenkla för företag, exempelvis det av Tillväxtverket föreslagna sektorsövergripande förenklingsforumet.

I arbetet med att genomföra det regeringsuppdrag som rapporteras i denna skrift har Länsstyrelsen i Kronobergs län tillämpat en modell där det på varje länsstyrelse funnits en kontaktperson som varit ingång till respektive länsstyrelse, för att kunna samverka och få en bred dialog.

Detta arbete har fungerat på ett tillfredsställande sätt. Gemensamma frågeställningar har kunnat lyftas fram och bearbetas bland annat på det länsstyrelsegemensamma intranätet (Länsstyrelsernas Infoportal).

Hur länsstyrelserna vill organisera arbetet med att förenkla för företag på respektive länsstyrelse bör inte styras, utan varje myndighet bör få välja den lösning som passar den organisationens struktur på ett optimalt sätt. Detta eftersom länsstyrelserna, trots sina liknande uppdrag, inte har en enhetlig struktur och organisation, utan valt olika lösningar i detta avseende.

Vidare bör en referensgrupp innefattande representanter för berörda interna och externa aktörer tillskapas.

4.3 Slutsatser

För att uppnå avsedd effekt med länsstyrelsernas arbete med att förenkla för företag krävs det att samtliga länsstyrelser tydligt förhåller sig till uppdraget, med särskilda insatser inom de områden som pekats ut som prioriterade områden.

För att arbetet ska optimeras krävs ett samordnande och drivande organ. Det är därför lämpligt att en samordnande länsstyrelse utses att särskilt driva och samordna länsstyrelsernas gemensamma uppdrag att förenkla för företag.

Länsstyrelsen i Kronobergs län föreslår därför följande:

- Samtliga länsstyrelser ges i uppdrag att genomföra åtgärder avseende att förenkla för företag inom den ordinarie verksamheten, med särskild inriktning avseende de prioriterade verksamhetsområdena. Detta ska framgå i respektive länsstyrelses verksamhetsplan.

- Regeringen utser en länsstyrelse som får i särskilt uppdrag att driva och samordna länsstyrelsernas arbete med att förenkla för företag samt att samla in och för respektive regelgivare påtala behovet av åtgärd.

5. Hur återrapportering från länsstyrelserna till regeringen bör ske

5.1 Allmänt

Länsstyrelserna genomför och administrerar en rad olika uppdrag, och har ett brett spektrum av uppdragsgivare. Återrapportering sker i flera olika former. Ett innovativt exempel på återrapportering är den som görs i länsstyrelsernas miljömålsarbete, där en gemensam webbportal finns tillgänglig för samtliga intressenter, och där en "återrapporteringsdel" med fasta avstämningsdatum utnyttjar teknikens hjälp för att få en gemensam och strukturerad återrapportering.

Det är en viktig aspekt i sammanhanget att även återrapporteringen i detta uppdrag blir en effektiv del av det totala arbetet, och inte en administrativ pålaga som inte tillför varken avsändaren eller adressaten något mervärde.

Återrapporteringen ska kunna användas som en konstruktiv del av den ständigt pågående cykeln planering-genomförande-uppföljning, för att utveckla och förbättra arbetet i en kontinuerlig process.

Regeringskansliet ger länsstyrelserna uppdrag bland annat genom regleringsbrevet. Återrapportering sker då oftast årligen i samband med länsstyrelsernas årsredovisning. Detta kan sägas vara en mer traditionell, väl beprövad och även väl fungerande modell. Samtliga länsstyrelser kan i samband med årsredovisningen på traditionellt sätt årligen återrapportera hur arbetet bedrivits och vilka resultat som uppnåtts.

Den föreslagna modellen med en utvald länsstyrelse som får i särskilt uppdrag att samordna länsstyrelsernas arbete med att förenkla för företag öppnar emellertid upp för en alternativ variant av återrapportering. Den valda länsstyrelsen får i uppdrag att även samordna återrapporteringen i detta uppdrag.

5.2 Vald modell

Fördelarna med att låta den länsstyrelse som får i uppdrag att samordna arbetet att även ansvara för återrapporteringen är flera:

- Återrapporteringen användas som en konstruktiv del av utvecklingsarbetet för det tvärsektoriella arbetet med att förenkla för företag i arbetet med att samordna uppdraget.

- Ansvar för återrapporteringen fungerar som en pådrivande faktor för den länsstyrelse som fått samordningsuppdraget.
- Återrapporteringen i sig blir ett verktyg gentemot de andra länsstyrelserna att faktiskt få till en prioritering av arbetet. Dessutom blir det en pådrivande faktor för övriga länsstyrelser.
- Samordning via återrapporteringen garanterar också att återrapporteringen ensas, och att denna görs på ett likvärdigt och jämförbart sätt.
- Det blir enklare för regeringen att ta emot en samlad rapport.

5.3 Slutsatser

Det finns flera fördelar med en för länsstyrelserna gemensam återrapportering när det gäller arbetet med att förenkla för företag. Det underlättar även regeringens uppföljning. Länsstyrelsen i Kronobergs län föreslår därför följande:

- Den samordnande länsstyrelsen ska svara för en årlig gemensam återrapportering till regeringen av hur länsstyrelsernas arbete med att förenkla för företag fortlöper. Återrapporteringen bör ske i samband med årsredovisningen.

6. Delmål och indikatorer

Det är viktigt att länsstyrelserna får en bild av företagens svårigheter att hantera regelverk och arbetssätt inom länsstyrelserna. Dessa svårigheter måste kommuniceras på ett systematiskt sätt. Detta föreslås ske genom årligt återkommande brukarundersökningar inom länsstyrelsens olika verksamhetsområden.

Förslaget innebär att de olika verksamheterna följs upp. Detta innebär att det går att konstatera ett utgångsläge när den första brukarundersökningen genomförs och att det därmed går att mäta förändringar – förhoppningsvis förbättringar – i uppföljande undersökningar. Jämförelser kan även göras med andra myndigheters och organisationers brukarundersökningar.

En brukarundersökning anpassade till myndigheternas uppdrag att förenkla för företag innebär dock att frågeställningarna kompletteras med koppling till regelverket för att också passa till detta syfte. Erfarenheter från det av SKL genomförda undersökningen "Insikt" kan här vara av värde.

Ovanstående kan ske först i och med 2011 års brukarundersökning. Som en följd av en brukarundersökning är det naturligt att respektive länsstyrelse gör en processkartläggning utifrån resultatredovisningen syftande till att hitta andra arbetssätt i de punkter där brister konstaterats. Det primära syftet idag är att förbättra myndigheternas egna verksamheter och arbetssätt.

Önskan om fler gemensamma mål och indikatorer

När det gäller systematiskt arbete med att förenkla för företag är det önskvärt att hitta länsstyrelsegemensamma mål och indikatorer för att hitta ett system för en rimlig måluppfyllelse. Ett system för detta finns i dagsläget inte och det är sannolikt också svårt i en framtid att hitta ett enhetligt system eftersom de 21 länsstyrelserna, utifrån att de är fristående myndigheter, har olika prioriteringar och mål. Därför är aktiviteterna som lyfts fram i detta avsnitt och avsnitt 7 särskilt angelägna.

6.1 Länsstyrelsegemensamma brukarundersökningar

Vid en kartläggning av brukarundersökningar i länsstyrelsernas regi som Karin Klamfelt, Länsstyrelsen i Västra Götaland, presenterade i januari 2009 framkom att hälften av länsstyrelserna genomfört olika typer av un-

dersökningar de senaste åren. Kartläggningen visar emellertid också en bild av betydande variationer beträffande de länsspecifika undersökningarnas utformning, utförande och innehåll. Det underlag som Länsstyrelse i Västra Götaland tog fram låg till grund för en dialog om en länsstyrelse-gemensam brukarundersökning.

Karin Klamfelt skriver bland annat att *"Nyttan med undersökningen ökar om medborgare, företag och organisationers synpunkter och önskemål kan omsättas i konkreta förändringar i verksamheten."*

Tanken med Västra Götalands kartläggning var att detta skulle utgöra en plattform för ett projekt på uppdrag av länsråden – gemensam ledningsinformation. Initiativet avstannade emellertid.

I stället genomförde nio län i samverkan en brukarundersökning 2009. Arbetet samordnades av länsstyrelserna i Västra Götaland och Örebro län. Genom upphandlade telefonintervjuer och statistisk bearbetning undersöktes hur kommuner, landsbygdsföretag samt företag som erhållit tillstånd för att bedriva miljöfarlig verksamhet uppfattade de enskilda länsstyrelserna. Arbetet var ett led i de berörda länsstyrelsernas kvalitets- och utvecklingsarbete.

Länsstyrelserna i Kronoberg, Skåne, Stockholm, Södermanland, Västerbotten, Västernorrland, Västmanland, Västra Götaland och Örebro deltog i 2009 års undersökning. Verksamhetsområden som har omfattats av undersökningen är:

- Länsstyrelsernas arbete med detaljplaner
- Överklagande av detaljplaner
- Prövning av miljöfarlig verksamhet
- Stöd till landsbygdsföretag enligt landsbygdsprogrammet.

Bland målgrupperna fanns således såväl företag som bedriver verksamhet enligt miljöbalken samt landsbygdsföretag som omfattas av Jordbruksverkets regelverk.

Jämförelser och erfarenhetsutbyte

Redovisning av undersökningens resultat skedde genom länsvisa rapporter och dessa tydliggjorde de olika länens styrkor och vad som kan bli bättre. I respektive rapport återgavs utfallet även för övriga deltagande län. Att flera länsstyrelser deltog gav förutsättningar för jämförelse mellan länsstyrelserna och ett konkret erfarenhetsutbyte.

Undersökningen som genomfördes hösten 2009 visar ingen absolut sanning men ger ändå en god bild hur myndigheterna uppfattas av omvärlden. Redan under genomförandet av brukarundersökningen diskuterade de berörda länen att följa upp det redovisade resultatet om något år (2011 eller 2012) för att se om uppfattningen om respektive myndighet förändrats, det vill säga om utvecklingen varit önskvärd.

Ett tydligt resultat som framkom vid ett avstämningsmöte i december 2009, med de samverkande länen från 2009 års brukarundersökning, var förutom en tydlighet i resultatredovisningen även en kostnadseffektivitet i genomförandet. De samverkande länen beslutade då också att under 2010 ta handla upp ytterligare brukarundersökningar för andra verksamhetsområden. En målbild som tydliggjordes var att även ytterligare länsstyrelser då skulle delta.

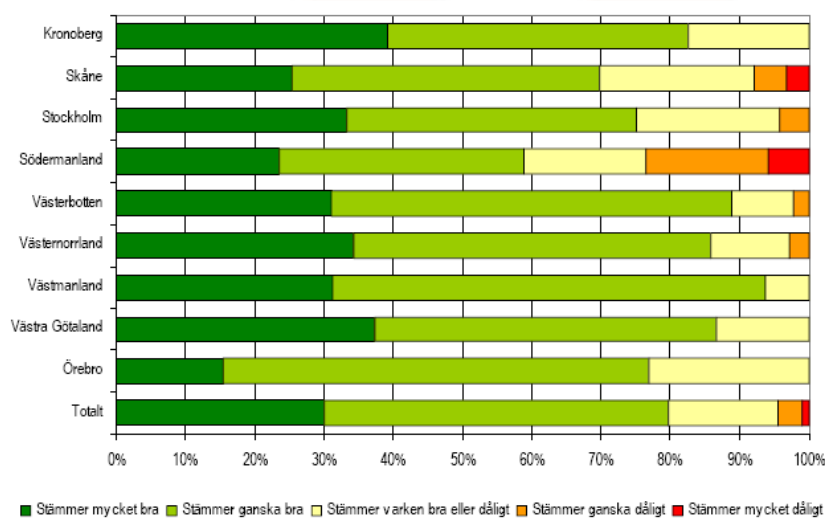
Vid 2010 års brukarundersökning deltar 19 länsstyrelser. De verksamheter som omfattas är myndigheternas arbete med integrationsfrågor, tillstånd och dispenser avseende naturskydd samt stöd till jordbruket. Särskilt den senare av ärendegrupperna är direkt riktad mot lantbruksföretag.

6.2 Resultat och reflektioner från brukarundersökning

Resultaten från brukarundersökningen 2009 är intressanta. Det framkom bland annat att företag upplever att man får ett bra bemötande från länsstyrelsernas personal men att det finns brister i hantering av telefon, e-post och information.

Jag får ett bra bemötande av personalen på
Länsstyrelsen

Miljöfarlig
verksamhet

Exempel från den länsstyrelsegemensamma brukarundersökningen 2009 avseende bemötande. Redovisning utifrån den bild som presenterats av Statisticon AB.

Viktigt med förtroendefulla rutiner

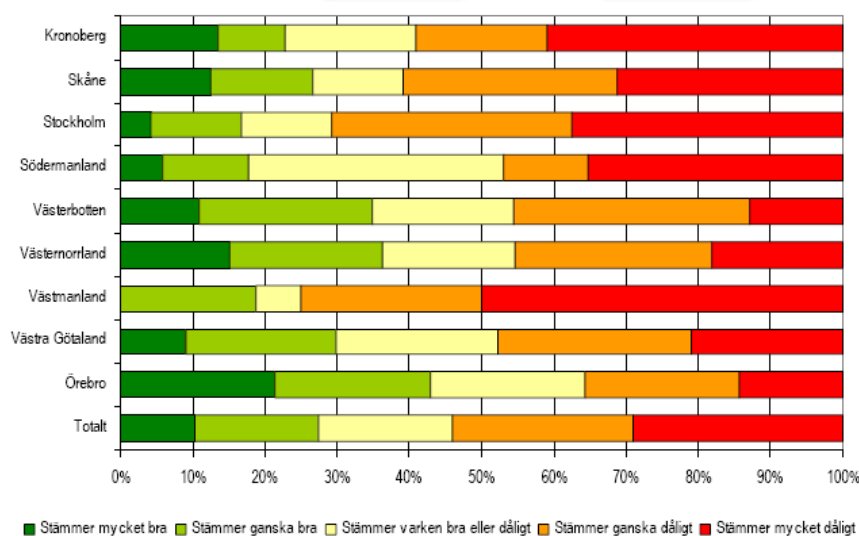
Det är inte rimligt att ett företag, eller annan sökande för den delen, inte kan få ett besked om var deras ärende ligger. Då en sökande anser att det är svårt att få kontakt med rätt handläggare inom myndigheten och när det tar lång tid att få svar på en e-post kan det skapa en onödig frustration/irritation som kan finnas kvar under hela ärendets gång. En tydlig lärdom är att det finns skäl att skapa förtroendefulla rutiner för hantering av telefoni och e-post.

Långa handläggningstider

Undersökningen visar också att företagen upplever att handläggningstiderna är långa *utifrån företagens förväntningar*. De långa handläggningstiderna kan bero på att myndigheten/arbetsgruppen/handläggaren prioriterar annat för stunden. Företagens uppfattning om långa handläggningstider kan också bero på felaktiga förväntningar. Det är viktigt att konstatera att vissa komplexa ärenden tar lång tid innan ett slutligt besked kan lämnas. Exempelvis gäller det prövning av miljöfarlig verksamhet utifrån den grannliga granskning ett sådant ärende innebär. Det bör även beaktas att handläggningstiden påverkas av om en ansökan som kommer in till myndigheten är komplett, eller om en eller flera kompletteringar krävs för att ett ärende skall kunna avgöras.

Jag är nöjd med handläggningstiden av min organisation/ mitt företags ansökan utifrån våra förväntningar

Miljöfarlig verksamhet

Presentation av företagens uppfattning av länsstyrelsernas handläggningstid avseende tillstånd till miljöfarlig verksamhet, utifrån deras förväntningar. Redovisning utifrån den bild som presenterats av Statisticon AB.

Viktigt med information om löptider

En lärdom är att länsstyrelserna bör vara aktiva i sitt informationsarbete för att skapa rimliga förväntningar. Detta gäller vid muntliga kontakter och när handläggaren kommunicerar via e-post men särskilt bör information på länsstyrelsens/länsstyrelsernas webbplats vara så detaljerad att alla steg i ett ärende redovisas. Informationen till företagen bör också vara så tydliga att företaget kan få en bild av vilka tidsperspektiv som gäller att få ett ärende prövat. Just information om löptider i ett ärende skapar visshet i det aktuella ärendet samtidigt som det för framtiden tydliggörs i hur god tid en ansökan i en särskild ärendetyp måste lämnas in.

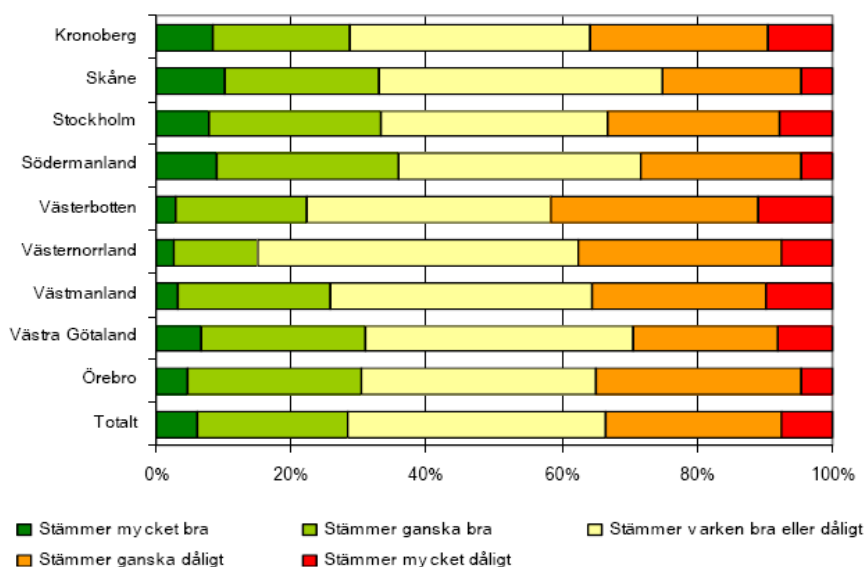
Mer transparens i prövningsprocessen

För att tydliggöra förväntningarna kan man även överväga att göra länsstyrelserna prövning mera transparent genom att via webbplatsen, eller på annat sätt, visa var ett ärende ligger i prövningsprocessen.

Brukarundersökningen 2009 saknar tydliga frågeställningar om företagens syn på regelförenklingar. Emellertid tangeras en sådan inriktning när det gäller landsbygdsföretagens syn på Jordbruksverkets blanketter samt om underlag som behövs för en ansökan enligt landsbygdsprogrammet.

Jordbruksverkets ansökningsblanketter är strukturerade och lätta att följa

Företagsstöd inom landsbygdsprogrammet

Resultatbilden är kommunicerad med Jordbruksverket i avsikt att göra det lättare för landsbygdsföretag att söka företagsstöd inom landsbygdsprogrammet. Redovisning utifrån den bild som presenterats av Statisticon AB

Resultat avseende företagens svårigheter med Jordbruksverkets ansökningsblanketter har redan föranlett insatser för att förenkla för företag. Bland de berörda länsstyrelserna har resultatet från 2009 års undersökning medfört en reflektion och översyn utifrån länets resultat. I viss mån har även resultaten varit föremål för diskussioner i de nationella yrkesföreningarna för att hitta formerna för ett erfarenhetsutbyte. Målet med undersökningen har uppnåtts.

Resultat från brukarundersökning 2010 kommer att presenteras för länsstyrelsernas kontaktpersoner i mitten av december 2010 och återkoppling till länsledning och berörda verksamheter sker senast i januari 2011.

6.3 Slutsatser

Brukarundersökningar är en angelägenhet för myndigheters utveckling. I budgetpropositionen 2010/11 framhåller regeringen att utvecklingen av länsstyrelsegemensamma brukarundersökningar bör fördjupas och omfatta fler länsstyrelser.

Länsstyrelsen i Kronobergs län föreslår därför följande:

- Framtida länsstyrelsegemensamma brukarundersökningar ska ske årligen och då ska en eller flera ärendegrupper som avser myndigheternas kontakter med företag omfattas
- Från och med 2011 ska alla länsstyrelser delta i den länsstyrelsegemensamma brukarundersökningen efter beslut av regeringen vilket bör framgå av regleringsbrevet
- Brukarundersökningarna ska i möjligaste mån anpassas till att även fånga in företagets uppfattning om behovet av förenkla regelverket samt länsstyrelsernas arbetssätt
- I länsstyrelsernas återrapportering till regeringen (enligt regleringsbrevet) ska det ingå att tydliggöra vilka åtgärder som genomförts utifrån resultaten av brukarundersökningar
- Specifika delmål och indikatorer bör arbetas fram vilka konkret återspeglar arbetet med regelförenkling.

7. Samverkan

Villkoren för samverkan är inte alltid jämbördiga

I regeringsuppdraget ingår att Länsstyrelsen ska redovisa "...hur länsstyrelserna bör samverka med andra statliga myndigheter på nationell nivå och kommuner för att få till stånd ett samlat regelförenklingsarbete på lokal och regional nivå." Redan i länsstyrelsernas primära uppdrag gäller att myndigheterna ska verka för samordning mellan olika samhällsintressen och statliga myndigheter utifrån det regionala perspektivet. Ett problem när det gäller samverkan är emellertid att andra statliga myndigheter inte har samma tydliga uppdrag att samverka med länsstyrelserna. Villkoren för samverkan är därför inte jämbördiga.

Samverkan även med företag och näringslivsorganisationer

Länsstyrelsen i Kronoberg ser det som angeläget att utvidga frågeställningen i uppdraget till att även omfatta även samverkan med företag och näringslivsorganisationer. Detta är en nödvändighet vid sidan om brukarundersökningar. Erfarenheten har visat att myndighetschefens intentioner för dialog med näringslivet hittills varit en avgörande faktor. Någon samverkan med företag eller näringslivsorganisationer har inte företagits inom ramen för det aktuella uppdraget men detta är en angelägenhet för alla länsstyrelser att hantera.

Motivet till samverkan med statliga myndigheter inom ramen med förenklingsuppdraget är att hitta synergieffekter i statens strävan att förenkla för företag. Samverkan med företag och näringslivsorganisationer är att få en direkt återkoppling av företagets upplevda problemområden och att hitta flaskhalsar i myndigheternas ärendeprocesser.

7.1 Länsstyrelsens samverkan i regionen

Länsstyrelserna har olika förhållningssätt i samverkansfrågorna varför vi i denna del av uppdraget främst redovisar hur Länsstyrelsen i Kronoberg hanterar uppgiften med komplement från övriga länsstyrelser. Motivet till att exemplifiera samverkan utifrån vår egen myndighet är att förmedla ett samverkansspektra till den läsare som inte är initierad i länsstyrelsens vardag

Länsstyrelsen i Kronobergs län har fem strategier för att möta framtidens prövningar. Bland annat har fokus satts på möten med regionens aktörer för att hitta styrkor och förbättringsområden i vår egen verksamhet, se vi-

dare under rubriken Strategiska samtal. Vidare finns en tydlig inriktning att aktivt delta i samverkan med offentliga aktörer och näringslivet.

Ett konkret exempel på den breda samverkan som finns i länet är landshövdingens och Regionförbundet södra Smålands ordförandes hantering av varseluppdraget.

Framtid Kronoberg – Varselsamordnaruppdraget gav mera

I en inledande dialog med kommuner, företag och arbetsmarknadens parter enades Länsstyrelsen/landshövdingen och Regionförbundet att en av de viktigaste insatserna var att skapa optimism och framtidstro och att kraftsamla länet inför framtiden. Bilden var att länet skulle gå stärkt ur krisen och arbetsnamnet sattes därför till Framtid Kronoberg. Frågor om kunskapsökning och kompetensväxling och projekt som gynnar tillväxt och som stärker länets attraktionskraft prioriterades. Aktiviteterna inom ramen för Framtid Kronoberg har utgått från näringslivet behov.

I Framtid Kronoberg har ett nätverk på ca 180 av länets viktigaste representanter för näringsliv, myndigheter, fackliga organisationer, Linnéuniversitetet, ideell sektor och en rad andra organisationer ingått.

De 16 möten som hållits på Residenset under en period av drygt 1 ½ år har varit stimulerande men framförallt givande genom att kontaktvägarna mellan parterna har kortats. Forumet har dessutom nått betydligt fler genom att ett nyhetsbrev skickats ut i direkt anslutning till nätverksträffarna/frukostmötena. Genom nyhetsbrevet har det dessutom funnits en transparens och en öppenhet mot omvärlden.

Nytt regionalt forum

I spåren av varseluppdraget har det beslutats att en nytt regionalt forum inrättas i länet från och med hösten 2010. Detta forum ska vara Länsstyrelsens/landshövdingens och Regionförbundets sätt att föra en dialog med regionala och lokala aktörer kring långsiktiga och strategiska frågor. En samsyn finns att i en allt starkare konkurrens behöver regionen ta plats på såväl den nationella som internationella arenan. Detta underlättas av en enad front. Samtidigt har Länsstyrelsen konstaterat att offentliga myndigheter över lag behöver bli bättre på att samverka med varandra och med regionala och lokala aktörer. Merparten av deltagarna, både i framtid Kronoberg och i det nya forumet, kommer från näringslivet (med en mix av branscher, företagsstorlekar, spridning över länet) men även Linnéuniversitetet och olika företagarorganisationer ingår.

Strategiska samtal

På residenset förs det strategiska samtal regelbundet sedan 2008. Syftet är att lyfta problem, utmaningar och i synnerhet de möjligheter som finns i länet. Samtalet är sakfrågeinriktade och de som deltar inbjuds specifikt utifrån vilken fråga som diskuteras. Såväl representanter från kommuner, näringsliv, organisationer, andra statliga myndigheter brukar delta vid samtalen. De strategiska samtalen leds alltid av landshövdingen.

Målet är inte bara att synliggöra Länsstyrelsens kunskap och kompetens utan också att skapa förståelse för andras roller och i möjligaste mån försöka skapa samsyn och lösningar som alla parter är betjänta av. De strategiska samtalen är därför också en arena för erfarenhetsutbyte.

Frågor som tas upp har ofta bäring på näringslivets behov att möta myndigheter. Exempelvis har frågor om vindkraft, täktverksamhet, export, kompetensförsörjning, kvinnligt företagande, design, teknikutveckling, forskning, småskalig vattenkraft och lokalproducerad mat diskuterats. Även bredare anslag i diskussionerna såsom, attraktivt boende, turism, kulturmiljöfrågor och landsbygdsutveckling förekommer.

Mötet vid de strategiska samtalen är i regel uppskattade såväl för besökare som för myndighetens egna representanter. Även om berörda handläggare inte kan leva upp till de förväntningar som kanske finns är det ändå ett uppskattat för besökaren att få regelverk, ärendesituationen etc. beskrivet för sig. De strategiska samtalen skapar härigenom förståelse för myndighetens situation. Samtalen ska ses som en del i en process och följs upp antingen med fortsatt dialog, rundabordsdiskussion eller att någon annan aktör i länet övertar stafettpippen.

Regionalt möte mellan statliga myndigheter

Årligen genomförs två träffar mellan ledningsfunktionerna vid statliga myndigheter i länet. Syftet har under årens lopp handlat om information och har tenderat till att handla om den egna interna organisationens utmaningar. Från och med hösten 2010 kommer samtalen att äga rum två gånger per år och utgå från det regionala utvecklingsarbetet och Kronoberg läns regionala utvecklingsprogram (RUP) samt hur vi som statliga myndigheter kan arbeta mer aktivt med erfarenhetsutbyte. En förhoppning är att på sikt kunna hitta former för en resurssamverkan.

Länsstyrelsens offentliga samverkansparter

Regionförbundet södra Småland - Länsstyrelsen ledningsrepresentanter har som framgår ovan en mycket god relation till Regionförbundet. I verksamheten på handläggarnivå finns många kopplingar mellan de båda or-

ganisationerna. All samverkan utgår från Kronoberg läns Regionala utvecklingsprogram. Båda organisationerna medverkade i revideringen av programmet under 2009 varför det finns en regional samsyn.

Kommuner - Även med länets kommunledningar finns i allt väsentlig en avspänd och respektfull dialog. Vanligen träffar Länsstyrelsen kommunledningar vid informella möten, planerade kommundialoger och vid kommunernas medverkan vid Regionförbundets kommunchefsträffar.

Linnéuniversitetet - Länsstyrelsen ingår i tre olika arbetsgrupper avseende frågor om organisation, kommunikation och attraktivitet.

Centrala statliga myndigheter – Länsledning prioriterar närvaro vid möte med centrala statliga myndigheter samt att även berörda chefer i organisationen deltar vid sådana träffar.

En drivkraft i vår idag goda och breda samverkan bygger på att myndighetens ledning prioriterar frågan. Byggande av externa nätverk bland alla medarbetare i organisationen uppmuntras av länsledningen.

7.2 Inkomna synpunkter om samverkan från andra länsstyrelser

Ovan har beskrivits Länsstyrelsen i Kronobergs läns olika samverkansformer, eftersom det är enklast att mer ingående redogöra för den verksamhet vi känner bäst. Emellertid har frågan ställts även till övriga länsstyrelser för att få beskrivningar på hur deras dialoger och samtal förs. Det finns en mängd olika former för samverkan och dialog med näringsliv och organisationer. Några av dem som nämns är:

Rådsorganisationer av olika slag

- Insynsrådet
- Landshövding/länsledningsträffar med näringslivet
- Informationsträffar
- Referens/samverkansgrupper

Varje länsstyrelse har sitt eget sätt att sköta sina relationer med näringslivet och det finns flera samverkansformer som tas upp. De flesta länsstyrelserna arbetar med en kombination av regelbundna och spontana möten vid behov. Variationen är dock stor.

Vissa länsstyrelser har inriktat sig mer mot näringslivsorganisationer och andra mer direkt gentemot företagen, små som stora och ibland branschvis. Vissa har fokuserat på storföretag eller näringslivstoppar. De som är mer inriktade på en dialog med olika företrädare har förhoppningar om att dessa i sin tur sprider informationen inom sina respektive organisationer.

Det framkommer en samstämmighet kring uppfattningen att en dialog är önskvärd. Det finns ett behov av att få ut information om den egna länsstyrelsens arbete men även att skapa förståelse hos företagen för länsstyrelsens villkor. Andra har varit mer fokuserade på och intresserade av att *”lyssna av läget”* hos näringslivet.

Inom ramen för de andra länsstyrelsernas redovisning av samverkan har särskilt Länsstyrelsen i Skåne lämnat en fyllig sammanställning där särskilt landshövdingens bakgrund och övriga uppdrag angetts ha betydelse för utvecklingen av dialog med näringslivet och entreprenörer. Länsstyrelsen i Skåne redovisar i övrigt stort en bild av samverkan som överensstämmer med mönstret från Kronobergs län.

Länsstyrelsen i Skåne tydliggör emellertid samverkan också utifrån ett sakområdesperspektiv. Inför 2011 avser man att genomföra årliga branschträffar (6-8 branscher) där respektive bransch viktigaste frågor ska kartläggas.

De har även lyft fram webben som arena där de tagit fram *”Företagens guide”* på hemsidan. Denna syftar till åtkomst av information om bestämmelser och tillståndsprocesser etc. Företagens guide lanserades tillsammans med flera näringslivsorganisationer. Hur *”Företagens guide”* ska hanteras i den nya webblösningen MOSS är emellertid oklart. Finns det inte möjligheter att hitta former för en sådan guide på länsstyrelsernas hemsidor bör andra webbplatser för dylik information undersökas. Här bör även en framtida möjlighet för länsstyrelserna att utveckla deltagandet i den portal för företagare in i *”myndighetsvärlden”* som Tillväxtverket, Bolagsverket och Skatteverket samarbetar kring beaktas, se även avsnitt 7.3.

Länsstyrelserna i sig har naturligt en bred samverkan utifrån att våra olika myndigheter i stort hanterar samma typ av frågor. Ett exempel är de e-tjänster som ska underlätta och snabba på ärendehandläggningen. Som ett exempel kan nämnas den e-tjänst som utarbetades för ansökan om körkortstillstånd vilken nu har överförs till Trafikverket från och med den 1 januari 2010.

7.3 Särskilt om samverkan avseende regelförenkling med andra myndigheter

Länsstyrelserna lever inte i en *”bubbla”* utan är i högsta grad beroende av andra myndigheters agerande. För att verkliggöra en märkbar förändring i företagets vardag krävs att länsstyrelserna, som tillämpare, samverkar med bland andra centrala myndigheter som är regelgivare och som bidrar med andra förutsättningar för länsstyrelsernas regeltillämpning (exempelvis blanketter och digitala system). Länsstyrelsen kan även i sin tillsyns-

vägledande roll stötta andra insatser, exempelvis i de fall då ett centralt verk "äger frågan."

Det är väsentligt att hitta strukturer och former för en sådan samverkan för att målen med regelförenklingsarbetet ska nås. Det är även väsentligt att knyta upp kontakterna med Tillväxtverket för att utnyttja den kompetens och den erfarenhet som den centrala myndigheten innehar för att länsstyrelserna ska kunna dra nytta av detta i arbetet. Det är av vikt att utreda vilka möjligheter som finns att utnyttja befintliga tekniska hjälpmedel i arbetet med samordning och förenkling.

Exempelvis bör myndigheterna gemensamt undersöka möjligheterna av att gå vidare med länsstyrelsemedverkan i arbetet kring portalen verksam.se. Tillväxtverket bör vidare få i särskilt uppdrag av regeringen att bistå den samordningsansvariga länsstyrelsen, samt att Tillväxtverket ska utgöra en resurs för samtliga länsstyrelser i arbetet med att förenkla för företag.

7.4 Slutsatser

Utifrån Länsstyrelsen i Kronobergs läns erfarenheter av god samverkan konstateras följande.

- En tydlig strategi hur och varför samverkan ska ske underlättar processen
- Regionala arenor som länsstyrelserna vill synas på måste identifieras eller skapas
- Samverkan betyder aktivt deltagande och inte passivt närvarande
- Länsledningar bör uppmuntra till byggande av nätverk

Länsstyrelsen i Kronobergs län föreslår vidare att:

- Tillväxtverket får i särskilt uppdrag att bistå den samordningsansvariga länsstyrelsen i arbetet med länsstyrelsernas uppdrag att förenkla för företag samt att myndigheten även ska understödja övriga länsstyrelser i arbetet med att förenkla för företag
- Regeringen i regleringsbrevet anger att länsstyrelsen skall återrapportera hur samverkan med länets företag och branschorganisationer sker, och även konkret vilka företag som dialog förts med under året

8. Tidplan

Det är viktigt att länsstyrelsernas nu påbörjade arbete med att förenkla för företag behåller momentum, och att 2011 inte blir ett mellanår i avvaktan på kommande regleringsbrev.

Ett önskemål är att regeringen lämnar länsstyrelserna ett särskilt uppdrag att påbörja arbetet med att förenkla för företag redan under inledningen av 2011, utöver det mer generella uppdrag som lämnats genom uppdrag 41 i regleringsbrevet för 2011.

Länsstyrelserna har kommit olika långt i sitt arbete i detta avseende. Det kan därför vara lämpligt att regeringen reserverar ett belopp för arbetet, som länsstyrelserna genom att presentera egeninitierade insatser och projekt kan äska delar av under det kommande året.

Den samordnande länsstyrelsen kan få i uppdrag av regeringen att koordinera arbetet och fördela medlen.

I övrigt bör de insatser som föreslås genomföras enligt följande.

Under 2011

- genomförande av ytterligare brukarundersökningar gentemot företagare och entreprenörer
- genomförande av förenklingsarbete som redan påbörjats och planerats
- uppdrag ges att planera för informations- och utbildningsinsatser för 2012

Under 2012

- genomförande av informations- och utbildningsinsatser
- inventering av utvecklingsbehov avseende prioriterade områden, inklusive kunskapsinhämtande från genomförda projekt under 2011
- planerande av projekt för åtgärder avseende de prioriterade områdena (utvalda VÄS-koder)
- genomförande av ytterligare brukarundersökningar gentemot företagare och entreprenörer

Under 2013

- genomförande av projekt avseende utvalda VÄS-koder för prioriterade områden

- inventering av utvecklingsbehov avseende prioriterade områden, inklusive kunskapsinhämtande från genomförda projekt under 2012
- uppföljning av kompetensinsats
- genomförande av ytterligare brukarundersökningar gentemot företagare och entreprenörer

Under 2014 och 2015

- genomförande av projekt avseende utvalda VÄS-koder för prioriterade områden
- uppföljning av genomförande av projekt för de prioriterade områden
- genomförande av ytterligare brukarundersökningar gentemot företagare och entreprenörer

9. Resurser

Det har i flera olika sammanhang framförts att krångel och onödig byråkrati medför stora belopp i onödiga kostnader. Detta gör det rimligen samhällsekonomiskt mycket lönsamt, och ytterst rimligt, att resurser tillförs för att förenklingar skall kunna genomföras som ger reella effekter.

Vill vi uppnå verkligt genomslag med åtgärderna krävs också att erforderliga resurser tillförs. För länsstyrelsernas del handlar det initialt om att i viss mån lansera ett nytt synsätt som mer eller mindre skall genomsyra hela verksamheten, för att få avsedda effekter.

Det är givetvis väsentligt att den samordnande länsstyrelsen får ett resurstillskott för att kunna utföra sitt uppdrag på ett effektivt sätt, men även övriga länsstyrelser måste ha möjlighet att göra satsningar exempelvis på utbildningsinsatser och genomförande av föreslagna åtgärder.

För att 2011 inte skall bli ett mellanår föreslås att den samordnande länsstyrelsen under detta år förstärks med en årsarbetskraft vars uppdrag är att samordna och bevaka de aktuella frågeställningarna.

Den samordnande länsstyrelsen bör även få i uppdrag att administrera ett avsatt belopp – som bör uppgå till 1 000 tkr - för enstaka projekt på de olika länsstyrelserna i enlighet med vad som anges i avsnitt 8 ovan. För de kommande åren därefter (2012-2015) bör resurser, motsvarande en årsarbetskraft per länsstyrelse och år, tillföras samtliga länsstyrelser.

Den samordnande länsstyrelsen bör erhålla resurser motsvarande 2-3 årsarbetskrafter avseende 2012-2015 för att fullgöra sitt uppdrag. Även för den allmänna kompetenshöjande utbildningsinsatsen som planeras att genomföras under 2012 bör erforderliga medel avsättas.

10. Slutord

Länsstyrelserna har som regeltillämpare möjlighet att bidra till en märkbar positiv förändring i de företagares vardag, som har med länsstyrelserna att göra. Arbetet är viktigt eftersom ett positivt klimat bidrar till att uppnå regeringens mål att förenkla och förbättra vardagen för landets företagare och entreprenörer.

Länsstyrelsernas uppdrag i länsstyrelseinstruktionen att inom sina verksamhetsområden verka för att förenkla för företag behöver konkretiseras och verkliga insatser genomförs. Det är därför av betydelse att uppdraget att förenkla för företag blir en del av det utvecklingsarbete som bedrivs inom länsstyrelsevärlden inom ett flertal områden. Det är även väsentligt med ett antal riktade insatser genomförs. Insatserna bör genomföras i bred samverkan, och i dialog med de som berörs av åtgärderna.

En märkbart positiv förändring i företagens vardag!

Bilaga 1

VÄS-koder

– Länsstyrelsens verksamheter

100 Allmänt och övergripande inom Myndighetsövergripande

- 102 Länsledning
- 103 Stödfunktioner till ledningen
- 104 Insynsråd
- 105 Revision
- 107 Offentlighet och registerfrågor
- 109 Övriga ärenden inom område 10

110 Allmänt och övergripande inom Administration och intern service

- 111 Ekonomiadministration
- 112 Personaladministration
- 113 Lokaler
- 114 Utrustning och gemensam service
- 115 IT-verksamhet och telefoni
- 117 Facklig verksamhet som rör hela myndigheten
- 119 Övriga ärenden inom område 11

200 Allmänt och övergripande inom Övrig förvaltning

- 201 Allmänna val
- 202 Medborgarskap
- 203 Överförmyndare
- 204 Begravningsfrågor
- 205 Näringsrättsliga frågor
- 206 Stiftelser
- 207 Lönegaranti
- 208 Deponeringar, adm o fördeln medel, allm arvsf mm
- 211 Allmän kameraövervakning
- 212 Bevakningsföretag m.m.
- 213 Ärenden enl ordningslagen mm överklag polisbeslut
- 214 Delgivning, viten, diverse förordnanden
- 215 Lotterier, bingo m.m.
- 216 Kampsportsmatcher
- 218 Jakt och viltvård
- 219 Övriga ärenden inom område 20-21

250 Allmänt och övergripande inom Trafikföreskrifter

258 Trafikföreskrifter m.m.

280 Allmänt och övergripande inom Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor

281 Livsmedelskontroll

282 Djurskydd

283 Smittskydd

284 Allmänna veterinära frågor m.m.

285 Foder och animaliska produkter

289 Övriga ärenden inom område 28

300 Allmänt och övergripande inom Regional tillväxt

301 Tillväxtprogram mm

302 Företagstöd

303 Regional projektverksamhet

304 EG:s strukturfonder (Regionala, Sociala, Jordbruk)

305 Uppföljning och utvärdering av regionala stöd

306 Gränsregionalt samarbete

307 Konkurrensfrågor

309 Övriga ärenden inom område 30

340 Allmänt och övergripande inom Infrastrukturplanering

341 Kommunikationsplanering

342 Länstransportplan

343 Fysisk planering av vägar, järnvägar m.m.

345 Statsbidrag till enskild väghållning

349 Övriga ärenden inom område 34

400 Allmänt och övergripande inom Hållbar samhällsplanering och boende

401 Översikts- och regionplaner m.m.

402 Detaljplan, områdesbestämmelse, fastighetsplan mm

403 Överklagande kommuns beslut enl plan o bygglagen

404 Tillsyn av plan- och byggnadsfrågor, samråd m.m.

405 Bostadsförsörjning

406 Ekologisk hållbar samhällsutveckling

407 Fastighetsbildning, frågor kring markanvändning mm

409 Övriga ärenden inom område 40

411 Bidrag till nybyggnad

412 Bidrag till ombyggnad

413 Bidrag till energiåtgärder (återrapp med verk 42)

414 Bidrag till åtgärder mot radon

419 Övriga ärenden inom 41

420 Allmänt och övergripande inom Energi och Klimat

- 421 Förnybar energi
- 422 Hushållning med energi
- 429 Övriga ärenden inom område 42

430 Allmänt och övergripande inom Kulturmiljö

- 431 Fornminnen
- 432 Byggnadsminnen
- 433 Kyrkliga kulturminnen
- 434 Byggnadsvård
- 435 Fornminnen och kulturlandskapsvård
- 436 Kulturhistoriskt värdefulla miljöer
- 439 Övriga ärenden inom område 43

450 Allmänt och övergripande inom Krishantering, skydd mot olyckor och civilt försvar

- 451 Riskhantering och säkerhet
- 452 Skydd mot olyckor inkl. räddningstjänstansvar
- 453 Krisberedskap samt civilt försvar
- 454 Dammsäkerhetsfrågor
- 455 Utbildning, övning, information
- 456 Tillsyn och uppföljning inom område 45
- 459 Övriga ärenden inom område 45

500 Allmänt och övergripande inom Naturvård och miljöskydd

- 501 Miljömål
- 502 Miljöövervakning och uppföljning av miljömål
- 503 Tillsynsvägledning
- 504 Överlåtelse av beslut o operativ tillsyn t kommun
- 505 Överklagande kommuns beslut enl MB mfl författning
- 509 Övriga ärenden inom område 50
- 511 Skydd av områden och arter (exkl. vsmr o kr)
- 512 Förvaltning och skötsel av skyddade områden
- 513 Vattenskyddsområden (exkl tillsyn)
- 515 Tillsyn av områdesskydd (exkl vattenskyddsområden)
- 516 Tillsyn av vattenskyddsområden
- 519 Övriga ärenden inom område 51
- 521 Tillstånd och dispenser avseende naturskydd
- 522 Skydd för djur- och växtarter
- 523 Övrig prövning avseende naturskydd
- 525 Samråd enl 12 kap. 6§ miljöbalken
- 526 Tillsyn av dispenser o tillstånd avs områdesskydd
- 527 Tillsyn av skydd för djur- och växtarter
- 528 Tillsyn av övrig prövning avseende naturskydd
- 529 Övriga ärenden inom område 52
- 531 Prövning av vattenverksamhet
- 535 Tillsyn av vattenverksamhet
- 537 Förvaltning av kvalitén på vattenmiljön
- 539 Övriga ärenden inom område 53
- 543 Prövning minerallagen - torvfyndigheter
- 546 Tillsyn av undersökning o bearbetning torvfyndigheter
- 549 Övriga ärenden inom område 54
- 551 Prövning av miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. MB
- 555 Tillsyn av miljöfarlig verksamhet
- 559 Övriga ärenden inom område 55
- 561 Prövning kemiska produkt o biotekniska organismer
- 562 Prövning av avfall och producentansvar
- 563 Prövning av övrigt miljö- o hälsoskydd
- 565 Tillsyn kemiska produkter o biotekniska organismer
- 566 Tillsyn av avfall och producentansvar
- 567 Tillsyn av övrigt miljö- och hälsoskydd
- 569 Övriga ärenden inom område 56
- 571 Prövning av förorenade områden
- 575 Tillsyn av förorenade områden och miljöriskområden
- 577 Efterbehandling av förorenade områden
- 579 Övriga ärenden inom område 57
- 581 Kalkning av försurade vatten
- 582 Biologisk återställning i kalkade vatten
- 583 Restaurering av eutrofa (närlingsrika) sjöar
- 589 Övriga ärenden inom område 58

600 Allmänt och övergripande inom Lantbruk

- 601 Stöd till jordbruket enligt EG:s förordningar
- 602 Stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder exklusive kompetensutveckling
- 603 Stöd till kompetensutvecklingsåtgärder inom lantbruket
- 604 Utveckling av jordbruksnäringen och landsbygden
- 605 Tillsyn, kontroll m.m.
- 606 Jordbruksfastigheter
- 609 Övriga ärenden inom område 60

620 Allmänt och övergripande inom Rennäring m.m. (enbart Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)

620 Allmänt och övergripande inom Fiske

- 621 Fiskerinäring
- 622 Stöd till fisket
- 623 Fiskevård, fritidsfiske
- 629 Övriga ärenden inom område 62

640 Allmänt övergripande inom skogsbruk (endast Gotlands län)

700 Allmänt och övergripande inom Social omvårdnad

- 701 Tillsyn och rådgivning
- 704 Fördelning av statsbidrag inom område 70
- 705 Alkohol- och tobaksärenden
- 709 Övriga ärenden inom område 70

800 Allmänt och övergripande inom Jämställdhet

- 801 Jämställdhetsfrågor
- 802 Stöd till sakområden jämställdhet
- 809 Övriga ärenden inom område 80

850 Allmänt och övergripande inom Integration

- 851 Integrationsfrågor
- 852 Stöd till sakområden integration
- 859 Övriga ärenden inom område 85

En märkbart positiv förändring i företagens vardag!

Bilaga 2

MOSS-projektet – Modern webblösning för moderna myndigheter!

Länsstyrelserna i samverkan bygger just nu nästa generations webbplatser. MOSS (Microsoft Office Sharepoint Server) är en övergripande teknisk lösning för att hantera informationsflöden och publicera information, oavsett om det är externa webbplatser, intranät eller externnät. MOSS är inte enbart ett webbpublicerings-verktyg, men kan med fördel användas som ett. Redigeringsverktygen i MOSS är enkla och användarvänliga även för personer utan större webbpublicerings-erfarenhet.

Den nya webblösningen ska följa befintliga standarder och kunna anpassa tillgängligheten för olika typer av målgrupper, till exempel när det gäller språk och funktionsnedsättningar.

Webbplatserna ska underlätta för medborgarna att hitta den information som man söker efter. Struktur, innehåll, design och navigering utgår från användarna vars behov definierats i ett antal brukar- och fokusgruppsundersökningar. Besökaren får samma typer av information presenterad på ett likartat sätt, oavsett vilken länsstyrelse som besöks. De olika länens webbplatser får för besökaren ett enhetligt intryck, även om den länsspecifika informationen och kommunikationen finns kvar.

En märkbart positiv förändring i företagens vardag!

Bilaga 3

Beskrivning av Platina

För närvarande pågår en övergång från diariesystemet Diabas till det nya ärendesystemet Platina på samtliga Länsstyrelser. Införandet av Platina skapar förutsättningar för ett nytt förändrat arbetssätt med en modern och effektiv ärendehantering som följd.

I Platina samlas ärendehantering i ett gemensamt system för alla länsstyrelser där diariet kommer att ske med gemensamma ensade koder och fraser. I systemet finns en mängd olika funktioner såsom bevakningsfunktion, möjligheter att utnyttja olika enhetliga dokumentmallar, möjligheter att koppla dokument till ärenden, funktioner för informationsutbyte mellan myndigheter (SHS), funktioner för mina sidor m.m. som kommer att bidra till att effektivisera arbetet. Enhetligheten kommer även att göra det lättare att söka efter ärenden och minska sårbarheten vid ärendehantering.

Av planeringen framgår att diariet ska kunna följas på webben. För att förenkla för företag krävs dock att processbeskrivningar, som beskriver vilka steg som ingår och var ärendet befinner sig i denna process, först tas fram. Arbetet återstår också med att ena de 21 länsstyrelserna hur processen för olika ärendena ska se ut.

Länsråden har, genom länsrådsgrupp 7, gett uppdrag till ett antal nya projekt för att utveckla och effektivisera länsstyrelsernas verksamhet. De olika projekten kommer att samordnas under ett paraply, 4P (Platina-Processer-Paraply-Projekt) Delprojekten som påbörjas under hösten 2010 ska arbeta med frågor kring scanning, dokumenthantering, E-arkivering, enhetliga processer och IT-försörjning.

En märkbart positiv förändring i företagens vardag!

Bilaga 4

Genomförd och pågående förenkling inom jordbrukarstöden

Jordbruksverket och länsstyrelserna har under årens lopp arbetat med flera gemensamma samarbetsprojekt inom jordbrukarstöden. Samverkan har skett på ett föredömligt sätt som givit synergieffekter och därmed varit mycket framgångsrika. Denna typ av projekt bör fortsätta och vidareutvecklas. För att förenkla både för företag och den egna administration när det gäller ärenden av VÄS 601 (och i vissa fall även 602) har en rad mer eller mindre genomgripande förenklingar genomförts och förenklingsarbetet pågår kontinuerligt.

Förenkningarna har huvudsakligen bestått av administrativa förenklingar och effektiviseringar av stödprocesser. Anvisningar har t.ex. skrivs allt mer lättbegripligare och illustreras med beskrivande teckningar. Möjligheter till djurrapportering via centrala djurdatabasen E-tjänst för beställning av öronbrickor, elektronisk journalföring m.m. har införts. SAM-blanketten har i möjligaste mån förtryckts. Jordbruksmarken har blocklagts och s.k. blockkartor skickas årligen ut till lantbrukarna inför ansökan och/eller finns i SAM-internet.

Kraven på att årligen sända in kartor har slopats, om inga förändringar gjorts jämfört med föregående år. Antalet uppgifter som årligen måste anges i SAM-blanketten har successivt minskat. Möjligheterna att söka stöd på olika sätt har utökats, först genom EDI och också genom SAM-internet. I SAM-internet finns ett flertal spärrar som omöjliggör vissa fel i ansökan.

Från och med 2011 gör ett försök där Kronobergs län är ett av tre pilotlän, med papperslös ansökan. Från och med 2012 planeras detta system införas även i övriga län. Ortofoto har lagts som bakgrund på ansökningskartorna för att utgöra bättre grund för skiftenas utformning. Blockprojektet har vidare också säkerställt blockens maximala arealer.

Arbetet med upprättande av s.k. åtagandeplaner säkerställer markernas särskilda värden. Handdatorer har införts för att effektivisera kontrollarbetet. Jordbruksverket lanserade under 2009 en ny kundanpassad webbplats – jordbruksverket.se. Där har verkets e-tjänster samlats. Jordbruksverket

har även för att underlätta för företagare på landsbygden att hitta uppgifter om sitt företag som kan vara till hjälp vid planering, inrättat tjänsten "mina sidor". Här kan företagaren följa sina ärenden och kontrollera sina uppgifter. Här finns också möjligheter att använda de e-tjänster som finns för att till exempel söka stöd eller registrera djur.

Styr och uppföljningssystem för SAM

Jordbruksverket genomför under 2010, tillsammans med länsstyrelserna, ett projekt "Styr och uppföljningssystem för SAM" (SUSS) för att effektivisera jordbrukarstödsprocessen. I denna processgenomgång ska erfarenheter från andra medlemsländer tas tillvara.

Det är viktigt att länsstyrelserna arbetar på ett likartat och effektivt sätt inom jordbrukarstödsprocessen. En fungerande uppföljning av processen är beroende av att systemstödet används på samma sätt av alla handläggare. Det ökar också förutsättningarna för att en hög och jämn kvalitet uppnås i samtliga delar av riket samt att lantbrukarna får sina stöd utbetalade vid samma tidpunkter oberoende av länstillhörighet

Effektmålen med processgenomgången är att lantbrukarna ska få korrekta utbetalningar av gårdsstöd, miljöersättningar och kompensationsbidrag i rätt tid, ge likabehandling av lantbrukare oberoende av länstillhörighet och landstillhörighet, att administrationen upplever att det blir tydligare vad som ska göras, när och hur, att hanteringen av ansökningar om stöd och kontroller utförs med tillräcklig kvalitet enligt de regler som uppdragstexten i regleringsbrevet nämner samt ökad effektivitet i jordbrukarstödsprocessen hos såväl länsstyrelserna som Jordbruksverket.

I SUSS projektet har samspelet mellan Jordbruksverket och länsstyrelserna varit mycket viktig faktor och den ovan beskrivna samverkan har genom projektet ytterligare fördjupats.